

Naleving

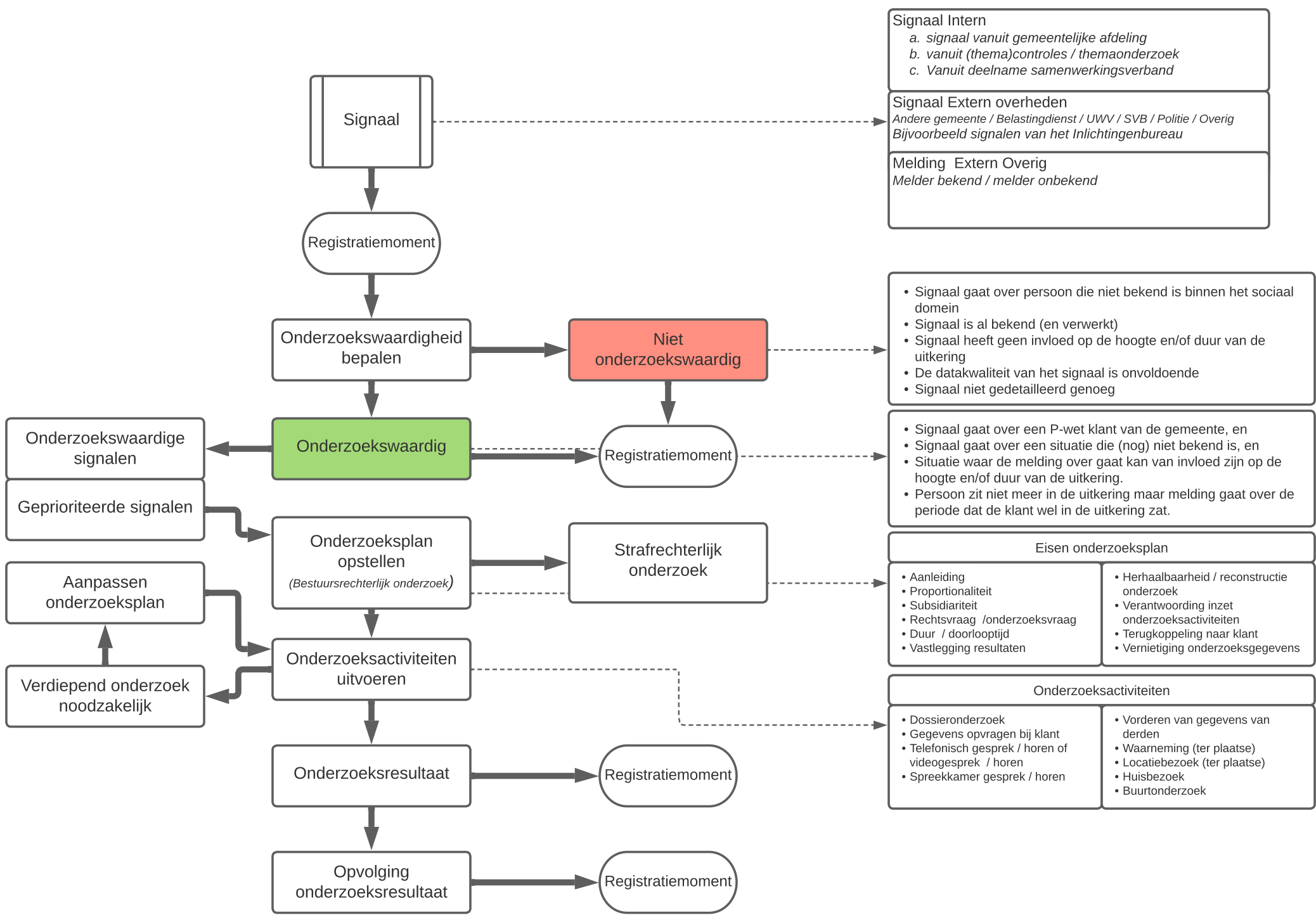
kennis | advies | ondersteuning

PROCESSCHEMA REGISTREREN SIGNALLEN MISBRUIK & ONEIGENLIJK GEBRUIK PARTICIPATIEWET

Gemeenten ontvangen signalen over mogelijk misbruik en oneigenlijk gebruik van voorzieningen waaronder de bijstand. In het processchema Registreren signalen misbruik en oneigenlijk gebruik Participatiewet is weergegeven welke processtappen doorlopen worden wanneer een signaal wordt ontvangen over een uitkering en of uitkeringsgerechtigde in de Participatiewet.

Processchema

Het processchema beschrijft het proces van signaal tot aan de eventuele opvolging van het onderzoeksresultaat.

Signaal Intern
 a. signaal vanuit gemeentelijke afdeling
 b. vanuit (thema)controles / themaonderzoek
 c. Vanuit deelname samenwerkingsverband

Signaal Extern overheden
 Andere gemeente / Belastingdienst / UWV / SVB / Politie / Overig
 Bijvoorbeeld signalen van het Inlichtingenbureau

Melding Extern Overig
 Melder bekend / melder onbekend

- Signaal gaat over persoon die niet bekend is binnen het sociaal domein
- Signaal is al bekend (en verwerkt)
- Signaal heeft geen invloed op de hoogte en/of duur van de uitkering
- De datakwaliteit van het signaal is onvoldoende
- Signaal niet gedetailleerd genoeg

- Signaal gaat over een P-wet klant van de gemeente, en
- Signaal gaat over een situatie die (nog) niet bekend is, en
- Situatie waar de melding over gaat kan van invloed zijn op de hoogte en/of duur van de uitkering.
- Persoon zit niet meer in de uitkering maar melding gaat over de periode dat de klant wel in de uitkering zat.

- Eisen onderzoeksplan**
• Aanleiding • Proportionaliteit • Subsidiariteit • Rechtsvraag /onderzoeksvraag • Duur / doorlooptijd • Vastlegging resultaten	• Herhaalbaarheid / reconstructie onderzoek • Verantwoording inzet onderzoeksactiviteiten • Terugkoppeling naar klant • Vernietiging onderzoeksgegevens

- Onderzoeksactiviteiten**
• Dossieronderzoek • Gegevens opvragen bij klant • Telefonisch gesprek / horen of videogesprek / horen • Spreekkamer gesprek / horen	• Vorderen van gegevens van derden • Waarneming (ter plaatse) • Locatiebezoek (ter plaatse) • Huisbezoek • Buurtonderzoek

Toelichting op het processchema

In het schema is een **viertal** registratiemomenten benoemd:

Registratiemoment 1

Bij de gemeente komt een signaal binnen over een participatiewet-uitkering of over een uitkeringsgerechtigde. Dit signaal kan zowel vanuit de interne organisatie komen als een externe melder hebben.

Registratie: De gemeente registreert van het binnengekomen signaal de herkomst (bron), de datum en het onderwerp van het signaal.

Registratiemoment 2

Van alle binnengekomen signalen stelt de gemeente vast of het signaal onderzoekwaardig is. Dat doet de gemeente onder meer door te checken of de melding gaat over een uitkeringsgerechtigde die op dat moment een P-wet uitkering ontvangt. Daarnaast checkt de gemeente of het signaal al bekend is (via een andere bron) en of het signaal van invloed is op de hoogte of duur van de verstrekte uitkering.

Registratie: De gemeente registreert of het signaal onderzoekwaardig of niet-onderzoekwaardig is. Bij de onderzoekwaardige signalen legt de gemeente vast waarom het signaal wordt doorgezet voor nader onderzoek. Bij de niet-onderzoekwaardige signalen legt de gemeente vast waarom het signaal niet opgepakt hoeft te worden en hiermee kan de gemeente het signaal 'afsluiten'.

Registratiemoment 3

De gemeente gaat met de onderzoekwaardige signalen aan de slag. In het geval dat er meerdere signalen zijn wordt eerst bepaald welke signalen prioriteit hebben. De gemeente stelt een onderzoeksplan op. Dit onderzoeksplan dient aan een aantal eisen te voldoen. Op basis van het onderzoeksplan voert de gemeente (een aantal) onderzoeksactiviteiten uit. De onderzoeksactiviteiten leiden tot een onderzoeksresultaat.

Registratie: De gemeente registreert wat de uitkomsten van het onderzoek zijn. De mogelijke uitkomsten zijn:

- **Uitkering ongewijzigd voortzetten**
- **Uitkering aanpassen**
- **Uitkering beëindigen**

Registratiemoment 4

De gemeente geeft opvolging aan het onderzoeksresultaat. In voorkomende gevallen legt de gemeente een boete of op vordert de gemeente een bedrag terug bij de uitkeringsgerechtigde.

Registratie: De gemeente registreert welke opvolging het onderzoeksresultaat heeft:

- **Geen nadere opvolging**
- **Een boete voor de uitkeringsgerechtigde**
- **Een terugvordering**
- **Een strafrechtelijk traject via het Openbaar Ministerie**

Colofon

Het processchema Registreren signalen misbruik en oneigenlijk gebruik Participatiewet is ontwikkeld door VNG Naleving in samenwerking met de werkgroep Informatiegestuurd Handhaven (IGH) van het GBI. Deze versie van het processchema zal vanaf december 2022 getoetst en gevalideerd worden bij gemeenten.

November 2022